

European Securities and
Markets Authority

Richtsnoeren en aanbevelingen

Richtsnoeren voor de informatie die ratingbureaus periodiek aan ESMA moeten meedelen

Inhoud

1	Toepassingsgebied	3
2	Definities	3
3	Doel van de richtsnoeren.....	3
4	Verplichtingen ten aanzien van naleving en rapportage	3
5	In de periodieke indieningen te vermelden informatie.....	3
5.1	Financiële inkomsten en kosten (per type rating en op individuele en geconsolideerde basis)	4
5.2	Personeelsverloop, vacatures en belangrijke bevorderingen.....	5
5.3	Aantal VTE's	5
5.4	Interne klachten voorgelegd aan de dienst naleving	5
5.5	Notulen van de raad van bestuur, adviezen van onafhankelijke, niet-uitvoerende bestuurders en verslagen die aan de raad van bestuur zijn voorgelegd	5
5.6	Gerechtelijke, arbitrage- en andere geschillenbeslechtsprocedures	6
5.7	Vastgestelde potentiële en bestaande gevallen van niet-naleving van de RB-verordening en getroffen maatregelen	6
5.8	Organigrammen	6
5.9	Naleving, interne audit, risicobeheer	7
5.10	IT-strategie van de onderneming.....	7
5.11	Andere domeinen.....	7
5.12	Kennisgevingen inzake materiële wijzigingen in de initiële registratievoorwaarden	7
5.13	Berekening van de toezichtvergoeding en het marktaandeel van RB's.....	8
5.14	Berekening van het marktaandeel van RB's	10
6	Bijlage 1: overzicht van de informatie die ratingbureaus periodiek aan ESMA moeten meedelen	11

Gebruikte afkortingen

RB-verordening	Verordening (EG) nr. 1060/2009 van het Europees Parlement en de Raad (zoals laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EU) nr. 462/2013).
RB	Ratingbureau
ESMA	European Securities and Markets Authority (Europese Autoriteit voor effecten en markten)
HR	Human resources
IA	Interne audit

1 Toepassingsgebied

Wie?

1. Deze richtsnoeren zijn van toepassing op ratingbureaus (RB's) die in de EU geregistreerd zijn. Deze richtsnoeren zijn niet van toepassing op gecertificeerde RB's.

Wanneer?

2. Deze richtsnoeren worden van kracht twee maanden na de publicatie ervan op de website van ESMA in alle officiële talen van de EU.

2 Definities

3. ESMA-verordening: Verordening (EU) nr. 1095/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor effecten en markten), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/77/EG van de Commissie.

3 Doel van de richtsnoeren

4. In de richtsnoeren wordt beschreven welke informatie RB's moeten meedelen om ESMA in staat te stellen op consistente wijze voortdurend toezicht op RB's uit te oefenen. In de richtsnoeren wordt eveneens toegelicht wat ESMA verwacht van de informatie die moet worden meegedeeld opdat zij de toezichtvergoedingen en het marktaandeel van RB's kan berekenen.

4 Verplichtingen ten aanzien van naleving en rapportage

5. Het onderhavige document bevat richtsnoeren die worden gegeven op grond van artikel 16 van de ESMA-verordening. Volgens artikel 16, lid 3, van de ESMA-verordening moeten bevoegde autoriteiten en financiële marktdeelnemers zich tot het uiterste inspannen om aan de richtsnoeren en aanbevelingen te voldoen.

5 In de periodieke indieningen te vermelden informatie

6. In deze sectie wordt de informatie beschreven die de RB's op driemaandelijke, halfjaarlijkse en jaarlijkse basis aan ESMA moeten meedelen in het kader van de periodieke indieningen. Deze informatie dient binnen een maand na het eind van het desbetreffende kwartaal te worden meegedeeld.

Periode	Uiterste indieningsdatum
1e kwartaal 20xx (tot 31 maart 20xx)	30 april 20xx
2e kwartaal 20xx (tot 30 juni 20xx)	31 juli 20xx
3e kwartaal 20xx (tot 30 september 20xx)	31 oktober 20xx
4e kwartaal 20xx (tot 31 december 20xx)	31 januari 20x(x+1)

7. Opgelet: wanneer er potentiële inbreuken op de RB-verordening zijn vastgesteld die een risico inhouden voor de integriteit en de objectiviteit van bestaande ratings (zoals mogelijke frauduleuze of onregelmatige activiteiten (bv. wangedrag van een werknemer of bestuurder)), is het wenselijk dat de RB's ESMA daar onverwijld van op de hoogte brengen. RB's moeten beseffen dat als zij dit niet doen, het bedrijf, indien een inbreuk wordt vastgesteld, geen beroep kan doen op de verzachtende factor waarvan sprake is in sectie II, punt 3, van bijlage IV bij de RB-verordening ("*indien het ratingbureau de ESMA snel, effectief en volledig op de hoogte heeft gesteld van de inbreuk, is een coëfficiënt van 0,4 van toepassing*").
8. ESMA beoogt niet dat een RB afziet van zijn wettelijke voorrecht door de in deze richtsnoeren bedoelde periodieke informatie mee te delen.

A. Indieningen van informatie op kwartaalbasis

5.1 Financiële inkomsten en kosten (per type rating en op individuele en geconsolideerde basis)

9. ESMA dient informatie te krijgen over de kwartaalinkomsten per i) type rating en ii) kosten.
10. De kwartaalinkomsten dienen te worden uitgesplitst naar de volgende types van ratings: niet-financiële subjecten (ondernemingen); financiële subjecten (ondernemingen); overheid/overheidsfinanciën; gestructureerde financiën; gedekte obligaties.
11. Voor de kwartaalkosten dienen de operationele kosten en de totale kosten apart te worden weergegeven. De operationele kosten dienen een benadering te vormen van de inkomsten voor aftrek van rente en belastingen. De cijfers dienen te worden voorgesteld als inkomsten en kosten op kwartaalbasis (in plaats van op jaarbasis).
12. RB's die zijn vrijgesteld van een jaarlijkse toezichtvergoeding, dienen deze informatie halfjaarlijks mee te delen in plaats van elk kwartaal.

5.2 Personeelsverloop, vacatures en belangrijke bevorderingen

13. Het verloop onder hogere leidinggevenden (met inbegrip van hogere IT-leidinggevenden), hoofdanalisten en analisten moet worden overgelegd. RB's die zijn vrijgesteld van een jaarlijkse toezichtvergoeding, dienen deze informatie halfjaarlijks mee te delen in plaats van elk kwartaal.

5.3 Aantal VTE's

14. Naast gegevens over het personeelsverloop dient ESMA ook een kwartaalverslag van het totale aantal personeelsleden van de RB te ontvangen, uitgedrukt in voltijdequivalenten (VTE's). RB's die zijn vrijgesteld van de jaarlijkse toezichtvergoeding, dienen deze informatie halfjaarlijks te verstrekken in plaats van elk kwartaal.

5.4 Interne klachten voorgelegd aan de dienst naleving

15. RB's dienen het volgende aan ESMA mee te delen wanneer zij een klacht ontvangen die binnen het toepassingsgebied van de verordening valt:

- een beschrijving van de inhoud van de klacht;
- de follow-upmaatregelen die het RB heeft getroffen;
- informatie over de eventuele instelling van een intern onderzoek naar aanleiding van de klacht, onder andere of het onderzoek nog loopt dan wel is afgesloten op het moment van verslaglegging; indien het onderzoek is afgesloten, een kopie van eventuele verslagen die in het kader van het onderzoek zijn opgesteld.

B. Indieningen van informatie op halfjaarlijkse basis

5.5 Notulen van de raad van bestuur, adviezen van onafhankelijke, niet-uitvoerende bestuurders en verslagen die aan de raad van bestuur zijn voorgelegd

16. RB's dienen op halfjaarlijkse basis de volgende informatie mee te delen:

- de notulen van de vergaderingen van hun raad van bestuur;
- een kopie van de documenten die voor de respectieve vergaderingen naar de leden van de raad van beheer en de raad van toezichthouders zijn gestuurd, vergezeld van aanvullende documenten die tijdens de vergadering werden besproken (zoals verslagen van de diensten naleving, interne audit, interne evaluatie, informatiebeveiliging en risico's);
- wanneer adviezen van onafhankelijke, niet-uitvoerende bestuurders als afzonderlijk document wordt verstrekt, dienen RB's bij de halfjaarlijkse indiening alle adviezen over te leggen die door onafhankelijke niet-uitvoerende bestuurder(s) van een RB zijn ingediend in overeenstemming met

sectie A, punt 2, van bijlage I bij de RB-verordening, evenals alle verslagen (en follow-upverslagen) die door een onafhankelijke bestuurder zijn opgesteld.

5.6 Gerechtelijke, arbitrage- en andere geschillenbeslechtsprocedures

17. ESMA dient halfjaarlijks een korte beschrijving te krijgen van en actuele informatie over lopende gerechtelijke procedures, arbitrageprocedures en allerhande bindende geschillenbeslechtsprocedures die op een gegeven moment tijdens de verslagleggingsperiode liepen of nog steeds lopen en die mogelijk negatieve gevolgen kunnen hebben voor de continuïteit of de kwaliteit van ratings en/of materiële gevolgen kunnen hebben voor de financiële positie van het RB. Deze beschrijving dient een overzicht te bevatten van de procedures en de potentiële uitkomst ervan op het gebied van aansprakelijkheid.

5.7 Vastgestelde potentiële en bestaande gevallen van niet-naleving van de RB-verordening en getroffen maatregelen

18. RB's dienen op halfjaarlijkse basis gedetailleerde informatie te verstrekken over mogelijke gevallen die tot niet-naleving van een of meerdere van de initiële registratievoorwaarden zouden kunnen leiden, zoals:

- a. een beschrijving van elk geval dat tot mogelijke niet-naleving van de initiële registratievoorwaarden kan leiden;
- b. een verklaring ten aanzien van de redenen waarom een dergelijk geval zich heeft voorgedaan;
- c. een verklaring ten aanzien van de maatregelen die het RB heeft getroffen naar aanleiding van de vaststelling van het geval;
- d. een verklaring of naar aanleiding van het geval een intern onderzoek is ingesteld en of dit onderzoek nog loopt dan wel is afgesloten; indien het onderzoek is afgesloten, een kopie van eventuele verslagen die in het kader van het onderzoek zijn opgesteld.

5.8 Organigrammen

19. RB's dienen halfjaarlijks organigrammen over te leggen als in de organigrammen wijzigingen zijn doorgevoerd. Een dergelijk organigram moet voldoende gegevens bevatten opdat ESMA de structuur van de volgende afdelingen kan vaststellen, en dient de belangrijkste functies van de afdelingen te beschrijven:

- naleving;
- interne audit;
- interne evaluatie;
- bedrijfslijnen belast met de ratingactiviteiten;
- informatiebeveiliging;
- IT;
- risico's.

5.9 Naleving, interne audit, risicobeheer

20. Elk RB dient halfjaarlijks zijn werkprogramma inzake naleving mee te delen, indien tijdens de verslagleggingsperiode een bijgewerkte versie van dat programma is opgesteld.
21. Indien een RB een interne-auditfunctie heeft ingesteld of een externe partij de opdracht tot interne audits heeft gegeven, dient ESMA een kopie van het bijgewerkte werkprogramma inzake interne audits te ontvangen, telkens wanneer tijdens de verslagleggingsperiode een bijgewerkte versie van dat programma is opgesteld.
22. Elk RB dient ESMA kopieën te bezorgen van de verslagen die zijn opgesteld door de diensten naleving, interne audit en risicobeheer (waarin bijvoorbeeld operationele risico's of risico's voor de informatiebeveiliging worden behandeld). RB's dienen gegevens te verstrekken over alle follow-upmaatregelen die zijn vastgesteld om deze risico's te beperken.

5.10 IT-strategie van de onderneming

23. ESMA dient elk half jaar informatie te ontvangen over de IT-strategie van de RB's op ondernemingsniveau en over eventuele wijzigingen in die strategie.
24. ESMA dient elk half jaar informatie te ontvangen over de werkprogramma's inzake IT van de RB's en over eventuele wijzigingen in die werkprogramma's. RB's dienen eveneens actuele informatie te verstrekken over de uitvoeringsstatus van het werkprogramma.

5.11 Andere domeinen

25. RB's dienen eveneens halfjaarlijks verslag uit te brengen over:
 - nieuwe potentiële en bestaande belangenconflicten die werden vastgesteld en eventuele maatregelen die werden getroffen om deze conflicten te verhelpen;
 - eventuele interne evaluaties die zijn opgestart of zullen worden opgestart om ratingmodellen en ratingprocessen te evalueren;
 - de resultaten van de methodologie-evaluaties, met inbegrip van informatie over eventuele tests achteraf die tijdens de verslagleggingsperiode werden uitgevoerd, gegevens over belangrijke bevindingen en de maatregelen die het RB naar aanleiding daarvan heeft getroffen.

5.12 Kennisgevingen inzake materiële wijzigingen in de initiële registratievoorwaarden

26. ESMA verstaat onder "materiële wijziging" elke wijziging in de informatie die in de registratieaanvraag werd meegedeeld, en, meer in het algemeen, elke wijziging die gevolgen kan hebben voor de naleving van de eisen van de RB-verordening.
27. RB's dienen ESMA in kennis te stellen van alle materiële wijzigingen van de initiële

registratievoorwaarden, met inbegrip van maar niet beperkt tot:

- a. de opening en sluiting van bijkantoren;
- b. het gebruik van bekrachtigingen;
- c. het recht van RB's op vrijstelling(en) bij registratie;
- d. uitbestedingsovereenkomsten;
- e. de rechtsvorm;
- f. de ondernemingsstructuur (met inbegrip van de reorganisatie of herstructurering van de activiteiten van het RB en spin-offs);
- g. het soort bedrijfsactiviteiten (met inbegrip van het verlenen van een nieuwe dienst of de lancering van een nieuw product in de rating- of niet-ratingsector);
- h. de klasse en/of het type ratings;
- i. de eigendomsstructuur: verwerving of overdracht van deelnemingen voor meer dan 5% van het kapitaal;
- j. leden van de raad van toezichthouders/raad van bestuur;
- k. de nalevingsfunctie en evaluatiefunctie;
- l. procedures voor het uitgeven en herzien van ratings;
- m. financiële middelen (met inbegrip van veranderingen in het aandelenkapitaal of langlopende schulden);
- n. ratingmethodologieën, -modellen en belangrijke aan ratings ten grondslag liggende aannamen;
- o. IT-processen en informatieverwerkingssystemen die het ratingproces ondersteunen, zoals veranderingen in IT-beheer;

5.13 Berekening van de toezichtvergoeding en het marktaandeel van RB's

Toezichtvergoeding

28. Met het oog op de berekening van de toezichtvergoedingen dienen RB's elk jaar uiterlijk op 31 mei hun gecontroleerde jaarrekening van het vorige jaar aan ESMA over te leggen.
29. De toezichtvergoeding wordt berekend op basis van de inkomsten uit de ratingactiviteiten en nevendiensten van de RB's. Een RB dat een of meerdere andere diensten verleent dan ratings, dient ESMA gedetailleerde informatie te verstrekken over die diensten, opdat

ESMA kan beoordelen of het om niet-ratingdiensten, niet-nevendiensten dan wel nevendiensten gaat.

30. Wanneer een RB waarvan de totale jaarlijkse inkomsten ten minste 10 miljoen euro bedragen, inkomsten aangeeft als afkomstig uit niet-ratingactiviteiten en/of niet-nevendiensten, dient het RB ESMA een gedetailleerde beschrijving van die activiteiten en diensten te geven. Zo kan ESMA beoordelen of de inkomsten uit die activiteiten en diensten in aanmerking komen voor aftrek van de toepasselijke omzet. De bedragen die overeenkomen met die niet-ratingactiviteiten of niet-nevendiensten, dienen op passende wijze te worden gecertificeerd door de externe accountants¹ van het RB.
31. Wanneer een RB waarvan de totale jaarlijkse inkomsten ten minste 10 miljoen euro bedragen, ratingactiviteiten en nevendiensten aanbiedt aan verschillende cliënten, kan het vragen om de desbetreffende inkomsten af te trekken van de berekening van de inkomsten uit nevendiensten. Het RB dient ESMA een gedetailleerde beschrijving van zijn interne structuur en van eventuele relevante beleidslijnen, processen en procedures over te leggen. Dit moet ESMA in staat stellen geval per geval te beoordelen of het resultaat neerkomt op de verlening van diensten aan verschillende cliënten, waardoor potentiële belangenconflicten kunnen worden uitgesloten en er geen toezichtcontrole nodig is. Op basis daarvan zal ESMA beoordelen of de inkomsten uit het gedifferentieerde cliëntenbestand in aanmerking komen voor aftrek van de toepasselijke omzet. De bedragen voor de inkomsten uit nevendiensten die worden verleend aan verschillende cliënten die geen ratingdiensten ontvangen in het toepasselijke boekjaar, dienen op passende wijze voor elke cliënt afzonderlijk en op geaggregeerde basis te worden gecertificeerd door de externe accountants van het RB. Eventuele wijzigingen in de structuur van het RB of in het beleid, de processen of de procedures met betrekking tot de verlening van nevendiensten aan een bepaalde cliënt, moeten onverwijld aan ESMA worden meegedeeld.
32. Voor bovenstaande berekening en de beoordeling van de afwezigheid van potentiële belangenconflicten wordt onder "cliënt" verstaan elke cliënt zoals gedefinieerd in de laatste alinea van afdeling E, deel II, punt 2, van bijlage I bij de RB-verordening die geen ratingdiensten ontvangt van de RB-groep².
33. Wanneer een RB om andere aanpassingen van de toepasselijke omzet verzoekt (zoals de schrapping van onderlinge transacties), dient het RB ESMA een gedetailleerde beschrijving te geven van de gevraagde aanpassing en de redenen voor zulke aanpassing. Het bedrag dat met een dergelijke aanpassing overeenkomt, dient op passende wijze te worden gecertificeerd door de externe accountant van het RB.
34. De berekening van de toezichtvergoeding van het RB doet geen afbreuk aan de lopende toezichtbevoegdheden van ESMA om te beoordelen of de verlening van nevendiensten door een RB een potentieel belangenconflict inhoudt, en om, als dat het geval is, passende maatregelen te treffen in overeenstemming met de RB-verordening.

¹ De certificering mag op een andere manier worden uitgevoerd door de externe accountant van het RB, bijvoorbeeld via een specifiek procedureverslag of een procedureverslag dat werd overeengekomen met de externe accountant van het RB, een door de externe accountant van het RB opgestelde staat van ontvangsten van het RB of van de gefactureerde bedragen, of door deze certificeringsaanvraag op te nemen in de controleopdracht van de externe accountant van het RB.

² In de laatste alinea van afdeling E, deel II, punt 2, van bijlage I bij de RB-verordening staat: "voor de toepassing van dit punt wordt onder 'cliënt' verstaan een entiteit, haar dochterondernemingen en de met haar verbonden entiteiten waarin de entiteit een deelneming van meer dan 20 % heeft, alsook alle andere entiteiten ten aanzien waarvan het ratingbureau namens een cliënt als onderhandelaar is opgetreden bij de structurering van een schuldemissie en waarbij, direct of indirect, een vergoeding aan het ratingbureau is betaald voor het afgeven van een rating voor deze schuldemissie."

5.14 Berekening van het marktaandeel van RB's

35. Aangezien het marktaandeel van RB's op dezelfde basis wordt berekend als de toezichtvergoeding, zijn de richtsnoeren voor de berekening van de toepasselijke omzet voor toezichtvergoedingen ook van toepassing op de berekening van het marktaandeel van het RB.
36. Voor de berekening van het jaarlijkse marktaandeel van een RB dienen RB's waarbij het boekjaar verschilt van het kalenderjaar ESMA, de financiële rekeningen aangepast aan het kalenderjaar te bezorgen. De bedragen die met dergelijke aanpassingen overeenkomen, dienen op passende wijze te worden gecertificeerd door de externe accountants van het RB. Een RB mag ook gecontroleerde jaarrekeningen voorleggen die uitgesplitst zijn naar kwartaal of naar een andere periode, voor zover die informatie ESMA in staat stelt haar jaarlijkse berekening van het totale marktaandeel en de berekening van de toezichtvergoeding uit te voeren.

6 Bijlage 1: overzicht van de informatie die ratingbureaus periodiek aan ESMA moeten meedelen

A. Indieningen van informatie op kwartaalbasis

- Financiële inkomsten (per soort rating en op individuele en geconsolideerde basis) en kosten (halfjaarlijks voor RB's die zijn vrijgesteld van toezichtvergoedingen);
- personeelsverloop, vacatures en belangrijke bevorderingen (halfjaarlijks voor RB's die zijn vrijgesteld van toezichtvergoedingen);
- aantal VTE's (halfjaarlijks voor RB's die zijn vrijgesteld van toezichtvergoedingen);
- interne klachten voorgelegd aan de dienst naleving.

B. Indieningen van informatie op halfjaarlijkse basis

- informatie over eventuele interne evaluaties die zijn opgestart of zullen worden opgestart om ratingmodellen en ratingprocessen te evalueren;
- de resultaten van methodologie-evaluaties, met inbegrip van informatie over eventuele tests achteraf die tijdens de verslagleggingsperiode werden uitgevoerd, gegevens over belangrijke bevindingen en de maatregelen die het RB naar aanleiding daarvan heeft getroffen;
- naleving, interne audit, risicobeheer en IT-strategie en -beheer;
- vastgestelde potentiële gevallen van niet-naleving van de RB-verordening en getroffen maatregelen;
- nieuwe potentiële en bestaande belangenconflicten die werden vastgesteld en maatregelen die werden getroffen;
- notulen van de raad van bestuur, adviezen van onafhankelijke, niet-uitvoerende bestuurders en verslagen die zijn voorgelegd aan de raad van bestuur;
- gerechtelijke, arbitrage- en andere geschillenbeslechtingprocedures;
- bijgewerkte organigrammen.